

Sermo alius in patres defunctos

Λόγος ἕτερος εἰς πατέρας τελειωθέντας

Ἐν ταύτῃ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καὶ εὐσήμῳ, μυστήρια Υἱοῦ μονογενοῦς ἐνδόξως ἄδοντες, βοήσωμεν ὕμνοις ἐν ἐκκλησίᾳ, οὔσης νύμφης τοῦ Χριστοῦ, κηρύσσοντες ἔπαθλα τῶν ὀσίων πατέρων καὶ ἐπαίνους ἄδοντες τοῖς οἰκοῦσιν ἔρημον. Καὶ εἴπωμεν τὰ ἄθλα τῶν λιπόντων τὰς πόλεις καὶ πόθῳ θελησάντων τὰ ἔρημα οἰκῆσαι, εἰς ὠφέλειαν πάντων τῶν ἀκουόντων αὐτῶν. Κἂν ἀπὼν τις εὐρεθῆ, τῷ παρόντι ἠριθμῆθη, συγκοινωνός τε εὐχαῖς τῶν ὀσίων πατέρων, ὅπως σωθῆ ὁ λέγων εὐχαῖς τῶν ἀκροατῶν. Οὐκ ἀπέχουσιν ἡμῶν οἱ ὄσοι πατέρες, ἐπειδὴ πόθος αὐτῶν αἰεὶ ἐστὶ μεθ' ἡμῶν. Μὴ χωρίσωμεν αὐτούς, ὥσπερ ξένους, ἀφ' ἡμῶν, ὅτι αἰεὶ εὐχον 18 ται ὑπὲρ τῶν ἐμῶν πταισμάτων. Οὐ γὰρ εἰσὶν εὐτελεῖς, ὥσπερ εἰσὶν ἔνδοξοι, οὔτε δὲ ἐλάχιστοι, καθὼς εἰσὶν ἔντιμοι, οὔτε πάλιν ἀμαθεῖς, διδάσκαλοι δὲ εἰσὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἔργοις ἀγαθοῖς· αὐτοὶ γὰρ διδάσκονται ἐξ ἰδίου Δεσπότη. Πλαζόμενοι ὄρεσιν, ὡς θῆρες τρεφόμενοι. Τέλαιοι ὑπάρχουσι, πλήρεις δικαιοσύνης, ἐπειδὴ τυγχάνουσι μέλη τῆς ἐκκλησίας. Οὐκ ἀποχωρίζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ποιμένης, ἐπειδὴ τέκνα εἰσὶν Ἁγίου Πνεύματος. Οὐχὶ νόμον λύουσι, τὴν ἱερωσύνην τηροῦσιν, ἐντολὰς φυλάσσουσιν· οὐκ ἀνθίστανται νόμῳ, ὄντες θερμοὶ τῇ πίστει. Ὅταν δὲ παρίστανται οἱ τίμιοι ἱερεῖς τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ λειτουργίαν προσάξαι, αὐτοὶ πρῶτοι τείνοντες χεῖρας αὐτῶν δέχονται πίστει σῶμα Δεσπότη ὄντος αἰεὶ σὺν αὐτοῖς. Ὡς περιστεραὶ εἰσὶ πετασθεῖσαι ἐν ὕψει, καὶ τὰς σκιὰς αὐτῶν ἔπηξαν ἐν τῷ σταυρῷ. Ἐν τόποις ἐρημικοῖς, ὡς πρόβατα πλάζονται· ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Ποιμένου, εὐθέως ἐγνώρισαν τὸν ἀγαθὸν Δεσπότην. Ἐμποροὶ εἰσὶ οὗτοι ἐξεληθόντες ζητῆσαι τὸν καλὸν μαργαρίτην. Ἀθληταὶ εἰσὶ οὗτοι εὐσεβείας δόκιμοι. 19 Κλίνατέ μοι ἀκοάς, ἀκούσατε τὴν ὥραν, ἵνα διηγῆσωμαι πολιτείαν πατέρων οἰκούντων τὴν ἔρημον. Συνάξατε ἔννοιαν μέσον τῆς ἐρημίας, κάκεῖ θεασόμεθα θαῦμα καὶ δόξαν. Ἐν ῥιπῇ ἀπέλθωμεν, τύπους διαγράψωμεν ἀγαθούς καὶ θαυμαστοὺς τῆς αὐτῶν πολιτείας. Ὁ γὰρ πόθος αὐτῶν πολὺ με ἀναγκάζει, ἵνα ἀπελθὼν λάβω ἐκ τῶν αὐτῶν θησαυρῶν. Βίος αὐτῶν φοβεῖ με κρύφα αὐτοῖς προσελθεῖν· τοῦτο δὲ αὐτῶν ἐστὶ, τὸ προσελθεῖν με αὐτοῖς ῥοπήν· ὅταν κλίνωσι γόνυ εἰς τὸ εὐξασθαι, δύνανταί με ποιῆσαι, σαθρὸν ὄντα, ἔδραϊον· ὅταν χεῖρας τείνωσιν αἴροντες εἰς οὐρανόν, ὀρθοῦταί μου ὁ λόγος, ὅπως πιστῶς ὑμνήσω· ὅταν λιτανεύωσι, τότε ἐμοὶ ἔννοια ἐπέστη καὶ ἐχάρη τῇ αὐτῶν πραότητι· ὁμοίως ἢ γλῶσσά μου τῇ αὐτῶν πολιτεία. Ἐν δὲ νέφος δακρύων ἐκχεύσας εἰς ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ ἐμῶν πταισμάτων, εὐθέως εἰσηκούσθη. Αὐτῷ Χριστῷ ἔοικαν ἅγιοι ἐκεῖνοι, καὶ ἐξ αὐτοῦ κέκτηνται οἴκους οἱ ἐν ἐρήμῳ. Οὐ γὰρ κωλύει ποτε τοὺς ἀγαθοὺς θησαυροὺς ἀπὸ τῶν ἐρχομένων ἐνάτην ἢ ἐνδεκάτην. Ἀλλὰ πρῶτον δίδωσιν ὡς ἀγαθὸς δεσπότης τὸν 20 μισθὸν τῷ ἐργάτῃ τῷ ἐν ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ ἐργασαμένῳ ἐν τῷ ἀμπελῶνι. Προθύμως ἀνέωκται θησαυρός, καὶ ὁ πλοῦτος δέδοται τοῖς θέλουσι προσελθεῖν στολισθῆναι τὴν δόξαν, ἥνπερ ἔχουσιν αὐτοὶ αἰεὶ ἐστολισμένοι, πάλιν δὲ ἀναλαβεῖν τύπους καλοὺς ἐνδόξους καὶ μιμητὰς γενέσθαι τῆς τούτων πολιτείας. Εἴ τις πάλιν σπουδάσει ἀπελθεῖν στολισθῆναι στολὴν ἥνπερ ἔχουσι, πλουτεῖ πλοῦτον ἐκείνων. Κἂν τις μείνη παρ' αὐτοῖς, εὐθύς ἄρχεται δωρεῖσθαι τοῖς αἰτοῦσι δεήσεις, καθὼς αὐτοὶ δωροῦνται ἅπασιν τοῖς αἰτοῦσι, καὶ πᾶσι παρέχουσιν ἅπερ αὐτοὶ κέκτηνται. Προσελθόντες λάβωμεν καλὴν δόσιν παρ' αὐτῶν, εὐχὴν ὁμοῦ καὶ τρυφὴν· λάβωμεν τὴν ἀγάπην αὐτῶν οὔσαν ἔνδοξον, ὑπὲρ λίθον τίμιον καὶ σμάραγδον ἔνδοξον· καὶ ἀντὶ μαργαριτῶν λάβωμεν αὐτῶν τὴν πίστιν. Ἡ ἔνδοξος δύναμις, δι' ἣν αὐτοὶ πλάζονται ἐν ὄρεσι καὶ βουνοῖς καὶ σπηλαίοις καὶ ὄπαῖς,

παράσχου μοι δύναμιν, ἔδρασμόν τῆς γλώσσης μου, 21 μὴ ἡττηθῆναι φράσαι τὴν τούτων πολιτείαν, καὶ μὴ ἐκλιπεῖν ὄλωσ φαιδρὸν αὐτῶν ἀγῶνα. Τοιγαροῦν ἐπάραντες ρίψωμεν ἀφ' ἑαυτῶν τὰ ὄπλα τοῦ Σατανᾶ, καὶ καθάραντες σφόδρα τὰς ἑαυτῶν καρδίας, καὶ πτερὰ ποιήσαντες ἑαυτοῖς περιστερᾶς, πτερωθέντες φθάσωμεν, ὅπως θεασώμεθα τὴν αὐτῶν κατήχησιν, καταλειψάντων πόλεις καὶ τοὺς θορύβους αὐτῶν, καὶ μᾶλλον ποθήσαντας ὄρη καὶ τὴν ἔρημον. Ἀπελθόντες ἴδωμεν τὰς ἐκείνων οἰκήσεις, καὶ τὸ πῶς καθέζονται ὡς νεκροὶ ἐν τοῖς τάφοις· ἀπελθόντες ἴδωμεν τὴν τρυφήν, ἣν τρυφῶσιν αἰεὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀνὰ μέσον ὀρέων· ἀπελθόντες ἴδωμεν τοὺς κόσμον μισήσαντας, καὶ μᾶλλον ποθήσαντας διάγειν ἐν ἐρήμῳ· ἀπελθόντες ἴδωμεν τὰ ἐκείνων σώματα, ὅπως ταῖς θριξίν αὐτῶν ἑαυτοὺς ἐστόλισαν· ἀπελθόντες ἴδωμεν τοὺς σάκκους τοὺς ἐκείνων, οὓς φοροῦντες ἐν χαρᾷ δοξάζουσι τὸν Θεόν· ἀπελθόντες ἴδωμεν τὰ ἐκείνων πρόσωπα, ὅπως τῇ συγνότητι τὰς ψυχὰς φαιδρύνουσιν· ἀπελθόντες ἴδωμεν σὺν αὐτοῖς τοὺς ἀγγέλους ἄδοντας καὶ ψάλλοντας ἐν πολλῇ εὐφροσύνῃ· ἀπελθόντες ἴδωμεν τὰ αὐτῶν ποτήρια τὰ συγκεκρασμένα τοῖς ἑαυτῶν δάκρυσιν· ἀπελθόντες ἴδω 22 μὲν τὰς ἐκείνων τραπέζας πεπληρωμένας αἰεὶ βοτανῶν τῶν ἀγρίων. Δεῦτε, θεασώμεθα τοὺς λίθους τοὺς ἐκείνων οὕσπερ τιθεῖσιν αἰεὶ ὑπὸ κεφαλῆς αὐτῶν· ἀπελθόντες λάβωμεν τῶν τριχῶν τῶν ἀγίων, ὅπως σχῶμεν ἑαυτοῖς εὐμενῆ τὸν Δεσπότην. Ληστής αὐτοὺς ἂν ἴδῃ, εὐθύς πίπτων προσκυνεῖ, ἐπειδὴ σταυρὸν αἰεὶ εἰσὶν ἐστολισμένοι. Ὅταν ἄγρια ζῶα σάκκους τούτων ἴδωσιν, εὐθέως ἀφίστανται, μέγα θαῦμα ὀρώντα. Πᾶν ἔρπετόν πατοῦσιν ἐν τοῖς ἑαυτῶν ποσίν, ὅτι ὑποδέδεται πίστιν δικαιοσύνης. Ὅταν δὲ αὐτοὺς ἴδῃ Σατανᾶς, εὐθύς φρίσσει, καὶ βοήσας ὀδύνη ἀφίσταται παραυτὰ· ἐπειδὴ κατέκλασε μυριάδας παγίδων ὀπίσω αὐτῶν ἰσῶν καὶ οὐδόλως ἴσχυσεν ἀδικῆσαι δικαίους. Οὔτε γὰρ ἦσαν χαῦνοι ὡς ἡμεῖς οἱ ἄφρονες, ἀλλὰ γενναίως πάντες ἐπολέμουν Ἐχθρόν, ἕως ὅτου εἰς τέλος συνέτριψαν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν· διὸ ἐξουδένωσαν τὰς ἐπιβουλάς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐδειλιώθησαν πάσας μηχανὰς αὐτοῦ. Πλοῦτον αὐτοῖς ἂν δεῖξῃ, οὐδὲν αὐτὸν ἠγοῦνται, ἀλλὰ ἐξουδενώσαντες, ὥσπερ πέτρας πατοῦσιν· ἔχουσι γὰρ τὸν πλοῦτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς μετ' 23 ἀγίων ἀγγέλων. Πεῖνα αὐτοὺς οὐ θλίβει, εἰσὶ γὰρ πεπληρωμένοι ἐκ τοῦ ἄρτου τῆς ζωῆς, Χριστοῦ, καταβαίνοντος ἐξ ἀγίων οὐρανῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δίψα οὐ καταφλέγει αὐτούς, ὅτι αἰεὶ ἔχουσι ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ ὁμοίως καὶ τῇ γλώσσῃ Χριστόν, τὴν ζῶσαν πηγὴν. Ὁ πονηρὸς Σατανᾶς ταραῖσαι οὐ δύναται ἐνὸς αὐτῶν λογισμόν, ὅτι ἐπὶ τὴν πέτραν θεμέλιον τέθεικται. Οἰκοῦσιν ἐν σπηλαίοις, ὁμοίως δὲ καὶ νάπαις, ὥσπερ ἐν κουβουκλίαις. Τὰ δὲ ὄρη καὶ βουνά, ἅπερ κύκλω ἔχουσι, οὕτως ταῦτα ποθοῦσιν, ὥσπερ τείχη ὑψηλά. Τράπεζα αὐτοῖς ἐστὶ πᾶσα ἡ γῆ καὶ ὄρη· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ δεῖπνον αἰεὶ ἄγρια βοτάναι. Ὁ μέγας αὐτῶν πότος ὕδωρ ἐκ τῶν ρυάκων, ὃ δὲ οἶνος ὁμοίως ἐκ τῶν ὀπῶν τῶν πετρῶν. Ἐκκλησίας ἔχουσι τὰς γλώσσας τὰς ἑαυτῶν, δι' ὧν αἰεὶ τελοῦσι τὰς ἑαυτῶν προσευχάς. Δυοκαίδεκα ὥρας, ὥσπερ ἔχει ἡ ἡμέρα, αὐτοῖς ἐστὶ προσευχὴ πρὸς τὸν αὐτῶν Δεσπότην. Δόξαν ἦνπερ ἄδουσιν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, θυσία εὐπρόσδεκτος προσφέρεται τῷ Θεῷ. Αὐτοὶ εἰσὶν ἑαυτοῖς ἱερεῖς, καὶ ἰῶνται τὰς ἡμετέρας νόσους διὰ τῶν εὐχῶν αὐτῶν 24 τῶν· καὶ γὰρ πρεσβευταὶ ἡμῶν πάντοτε τυγχάνουσιν. Οὐ φρονοῦσιν ὑψηλά, οὐδὲ ἐπιζητοῦσι τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Δόξα γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ταπεινοφροσύνῃ, μιμηταὶ γενόμενοι Χριστοῦ τοῦ πτωχεύσαντος δι' ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους. Οὐ διδῶσιν αὐτοῖς ἄνεσιν ἐν κόσμῳ, ἐπειδὴ ἐκδέχονται τὴν ἐκεῖ ἀνάπαυσιν. Γενώμεθα ὅμοιοι τῶν οἰκούντων τὰ ὄρη, ὁμοίως καὶ μέτοχοι τῆς αὐτῶν πολιτείας. Πλαζόμενοι γὰρ οὗτοι σὺν θηρίοις ὡς θῆρες, ὁμοίως ὡς πετεινὰ ἵπτανται ἐν ὄρεσι· βόσκονται ὡς ἔλαφοι μετ' ἀγρίων· ἡ δὲ τράπεζα αὐτῶν αἰεὶ ἐτοιμὴ ἐστὶ· χλόην γὰρ καὶ βοτάνας αἰεὶ οὗτοι βόσκονται. Καὶ ὡς λύχνοι φαίνουσι πλαζόμενοι ὄρεσι, καὶ πάντες φωτίζονται ἐν τῷ φωτὶ ἐκείνων οἱ μετὰ πολλοῦ πόθου πλησιάζοντες αὐτοῖς.

Τειχός εἰσιν ἔδραϊον πατέρες ἐν ἐρήμῳ, διὸ εἰρηνεύουσι τόπον ἔνθα οἰκοῦσιν. Ὅπου ἂν καταντήσῃ κἄν εἷς ἐκ τῶν πατέρων, πᾶσα ἔστι τοῦ λοιποῦ κύκλῳ αὐτοῦ εἰρήνη. Βουνοῖς ἐπιστεῖχουσιν ὃν τρόπον περιστεραί, ὁμοίως ὡς ἀετοὶ ἐν ὑψηλοῖς ὄρεσι καὶ σπηλαιοῖς. Καὶ βασιλεῖ μὲν ἴσως στενοχωρεῖ παλάτιον, αὐτοῖς δὲ εὐρὺ 25 χωροὶ εἰσιν αἱ ὄπαι τῆς γῆς. Τὰ τρύχυνα φοροῦντες οἱ ὅσοι πατέρες μᾶλλον ἀγαλλιώνται τῷ πορφύραν φοροῦντι· κατελύθη πορφύρα, καὶ σάκκος εὐδοκιμεῖ διὰ τὴν ὑπομονὴν τῶν ἀγίων πατέρων. Καὶ γὰρ ἐβδελύξαντο τὴν ὑπερηφανίαν καὶ σφόδρα ἀσπάζονται τὴν πολλὴν ταπείνωσιν. Ἐμίσησαν δὲ πᾶσαν δόξαν ματαίου κόσμου, καὶ ἰδοὺ δοξάζονται ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων διὰ τὴν ταπείνωσιν καὶ πολλὴν πραότητα. Οὐ κέκτηνται βασιλεῖς ἀνάπαυσιν τοιαύτην, οἷαν κέκτηνται ἄνεσιν πατέρες ἐν τῇ ἐρήμῳ, διότι Χριστὸς ἔστιν αὐτῶν ἀγαλλίασις. Βόσκονται δὲ ὡς θῆρες βοτάνας ἐν ἐρήμῳ, ἐπειδὴ ἐκδέχονται τὸν τερπνὸν παράδεισον· ὅταν δὲ ἀτονίσωσι πλαζόμενοι ὄρεσιν, ὡς ἐν τρυφῇ ἑαυτοὺς τιθέασιν ἐν τῇ γῇ. Ὅταν δὲ ὑπνώσωσιν, ἐν σπουδῇ ἐγείρονται, ὡς σάλπιγγες ὕμνοῦσι Χριστὸν τὸν ποθούμενον. Τάγματα δὲ ἀγγέλων αἰεὶ εἰσὶ σὺν αὐτοῖς, ἃ καὶ τειχίζει αὐτοὺς καὶ φυλάττει πάντοτε. Ἡ χάρις τοῦ Δεσπότου αἰεὶ ἔστι σὺν αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀφιεῖ αὐτοὺς διαλαθεῖν τὸν Ἐχθρόν. Ὅταν γόνυ κλίνωσι, πηλὸν ἐμπροσποιοῦσι, καὶ ῥύακας στένωσιν ἐξ 26 ἰδίων δακρύων. Ὅταν δὲ σφραγίσωσι τὴν ἑαυτῶν ὕμνησιν, ἐγείρεται Δεσπότης δούλοις αὐτοῦ λειτουργεῖν. Ὅταν ὄρθρος γένηται, εὐθὺς αὐτῶν τὰ πτερὰ ἐπάραντες, πέτανται ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· οὐδὲ γὰρ ἔστιν αὐτοῖς φανερά ἢ οἴκησις τῶν ἀγίων πατέρων, ἐν τῇ Ἐδέμ ὑπάρχει. Ὅπου δύσει ἥλιος, ἐκεῖ καταλύουσιν· ὅπου δὲ φθάσει ἡ νύξ, ἐκεῖ μονὴν ποιοῦσι. Μνήματα οὐ φροντίζουσι, νεκροὶ γὰρ ὑπάρχουσι σταυρωθέντες τῷ κόσμῳ, ἐν τῷ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ. Ὅπου γὰρ ἐτέλεσε νηστείαν εἷς ἐξ αὐτῶν, ἐκεῖ αὐτῷ γέγονεν ἐν τῷ τόπῳ τὸ μνήμα. Πολλοὶ εἰσι ἐξ αὐτῶν κλίναντες γόνυ εἰς προσευχὴν, καὶ ἀνεπαύσαντο πρᾶως ἔμπροσθεν τοῦ Δεσπότου· ἄλλοι πάλιν ὁμοίως στηριχθέντες ἐν πέτρᾳ τὰς ψυχὰς παρέδωκαν τῷ ἰδίῳ Δεσπότη· ἄλλος ἀπλῶς ἐν ὄρει ἀναπατῶν ἀπέθανε. καὶ γέγονεν ὁ τόπος τάφος ὁμοῦ καὶ θάπτης· ἄλλος πάλιν ἑαυτὸν σχηματίσας ἔθαψεν, ἐδρασθεὶς τῇ χάριτι τοῦ ἑαυτοῦ Δεσπότου· ἄλλος δὲ βοσκομένος τὴν χλόην τοῦ Δεσπότου, νυστάξας ἀπέπνευσε τῇ ἑαυτοῦ τραπέζῃ· ἄλλος δὲ πάλιν ἔστως ἐν τῇ δοξολογίᾳ ἀφηρπάγη ἀπ' αὐτοῦ φώνημα πνοῆς αὐτοῦ· ἄλλος ἔστως ἐν ὄρει ψάλλων καὶ λιτανεύων, 27 ἦλθε καὶ ἐσφράγισεν ἄδης αὐτοῦ τὴν εὐχὴν. Ἐκδέχονται τὴν φωνὴν τὴν αὐτοὺς ἐγείρουσαν, καὶ ἀνθοῦσιν ὡς ἄνθη εὐωδίαν πνέοντα. Ὅταν προσταχθῇ ἡ γῆ ἐξαγαγεῖν τοὺς νεκρούς, εὐθέως βλαστάνουσιν ὡσπερ κρίνα ἀνθοῦντες· καὶ τότε ὁ Δεσπότης ἀντὶ πολλοῦ καμάτου, ὃν αὐτοὶ ὑπέμειναν δι' ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τὴν αἰώνιον ζωὴν δωρεῖται αὐτοῖς αἰεὶ· καὶ ἀντὶ τριχῶν αὐτῶν στέμμα πλοκῆς ἐνδόξου· καὶ ἀντὶ τῶν τρυχίνων, ἐν οἷς ἐκακοπάθουν, δίδωσιν αὐτοῖς στολὴν ἐνδοξὴν τὴν τοῦ γάμου· ἀντὶ δὲ τῶν βοτανῶν καὶ τοῦ στενοῦ ὕδατος Χριστὸς γίνεται τούτοις βρῶσις ἅμα καὶ πόσις· ἀντὶ τῶν ὄπῶν τῆς γῆς, ἐν αἷς αὐτοὶ ὤκησαν, παρέχει αὐτοῖς Χριστὸς τὸν μέγαν παράδεισον. Ἐπειδὴ ἐπόθησαν θλιψὴν ἔχειν ἐν κόσμῳ, αὐτοῖς παρέχει τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην· οὐ γὰρ δυνατὸν ἔστι διὰ λόγων δηλῶσαι τὴν πολλὴν εὐφροσύνην, ἐν ἧ εἰσελεύσονται ἅπαντες οἱ ἅγιοι, οἱ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐκουσίως θλιβέντες. Ἀνταγωνισάμενοι τοῖς 28 μιαιοῖς πάθει καὶ νικήσαντες Ἐχθρόν, ἐφύλαξαν ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου. Διὸ μακαρίζουσιν οἱ ἄγγελοι ἀγίους καὶ λέγουσι πρὸς αὐτούς· μακάριοί ἐστε ὑμεῖς οἱ διὰ Χριστοῦ πόθον καλῶς κυβερνήσαντες ἐν τῇ ὑμῶν φρονήσει καὶ πολλῇ ὑπομονῇ τὸ σκάφος ὑμῶν, ἐν τῇ γῇ εὐθύνοντες ἀσφαλῶς ἐν ταῖς ἐντολαῖς Χριστοῦ τοῦ ἀγαθοῦ Δεσπότου. Διὸ κατηντήσατε εἰς εὐδίων λιμένα, ἀπολαβόντες Χριστὸν ὃνπερ ἐποθήσατε. Νυνὶ δὲ συγχαίρομεν ὑμῖν, ὧ μακάριοι, ὅτι ἐξειλίσσατε τῶν παγίδων τοῦ Ἐχθροῦ, καὶ ἦλθετε πρὸς Χριστὸν ὑμᾶς στεφανώσαντα, καὶ ἐστὲ

κληρονόμοι τῆς βασιλείας αὐτοῦ, δοξάζοντες ἔκτενῶς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ἧ̃ πρέπει
πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.